

Řetěz mýtických srovnalostí

a n e b

Co tím chtěl „chasník“ říci?

Uběhl zhruba půlrok od vydání „Řetězu“ a jsme s kapelou mile překvapeni převážně kladnými reakcemi na naše společné dílo. Jak je u příznivců, stálých, či náhodných absorbentů desek Asmodea pravidlem a tradicí, berou textovou složku alb jako důležitou a neoddělitelnou část celého komplexu. Říká se, že by bylo dobré nechat toho kterého posluchače, ať si z textů „vezme to, co potřebuje“ nebo si je „vyloží podle sebe“ – ale u skladeb, které s Milošem nepíšeme nijak náhodně od boku, by to bylo poněkud zcestné. Slova mají určitý smysl, řád (a autoři doufají, že i myšlenku), a prostřednictvím zpěvákových úst jimi textař přece jen chtěl něco sdělit, co by se nemělo rozmělnit různými formami finální interpretace cílového posluchače. Víc hlav - víc ví... a písničky dostávají najednou úplně jiný směr a význam. Je to zábavné, ale Asmodeus není žádná dada-kapela, která něco bezmyšlenkovitě vychrstne a až podle barevných skvrn na zdi zpětně vymýšlí, co by mohl výsledný obraz znamenat. Právě naopak.

A v tomto případě takhle:

Ú d o l í k r á l ů

Pokus o sepětí fenoménu „pyramidy“ jako stavby, jež v různých obměnách právem dodnes patří mezi největší světové divy – a „pyramidy“ jako stavby, která roste v každém z nás. Strach, chtíč, pochyby, nenávisť, láska a tak dále, a tak podobně. Pyramida hrůzy. V někom jeden z počitků naroste do obludných rozměrů a přebíjí všechny ostatní. Čemuž se někdy říká šílenství.

S s s a t a n E x U r b i n a

Název samozřejmě upomíná na ono slavné, starolatinšské „deus ex machina“. Pro méně znalé – onen „bůh ze stroje“ byl vždy (hlavně v starořímské dramatické, divadelní tvorbě) po ruce, když hra nudně vázla, či se dostala do bodu, kdy bylo třeba zásahu zvenčí – prostě uvázla režijně i scénáristicky na mělčině. Pěkně vychytralé umělecké alibi!

Náš „Sssatan ex urbina“ pochází nikoli ze stroje, ale z „města“, toho moderně urbanistického hnízda, pelešivého chrámu penězoměnců, jak praví již Kniha Knih. Byť ho rozprášíš, stejně znovu naroste, větší a cyničtější než kdy dřív. Také paralela znovu určité „stavby“, která však (na rozdíl od předchozích pyramidálních emocí) roste s člověčí pomocí „zvenčí“. Ať už dobrá, či zlá. Přikloňme se, pro větší efekt, k té druhé možnosti.

A trojitě „es“ jako akcent na ono hroživé, ďábelské syčení našeptávače.

Cituji tu (a na celém albu jako jediného dvakrát) Raye Bradburyho, svého veleoblíbeného autora fantastiky. Píše úchvatně. Určitě si povídky jako Město, Čekám (ale i Zástup, Malý vrah) a mnohé další přečtete. „Satisfaction guaranteed,“ jak zpívá David Coverdale. Tedy – vrcholné uspokojení vás nemine...

N a ř e c e s m r t i

Člověk po ní pluje od zrodu ke skonu – má jen jeden proud, jeden směr. Náš černý, ponorný Acheron a mlžný Styx, řeka, oddělující svět živých od břehů stínů mrtvých. V textu mírný biblický přesah – ovšem s tím, že „Golgota“ dávno přešla v obecné vnímání jako pojmenování jakéhokoli místa či aktu utrpení a tanečnice Salome může být tvým hadem, omotaným kolem stromu hříchu a poznání.

D o p i s v l á h v i

Další variace na klasika. Poe možná napsal (v kontextu své znamenité tvorby) lepší, či známější dílka, ale Rukopis nalezený v láhvi se zde hodil hlavně proto, že nám s Milošem Beštou dovolil určitým způsobem navázat na někdejší skladbu Poslední půlnoc v Reims. Znovu je o tragickém míjení se – v iluzi, že jsme si jako homo sapiens blízko, se míváme mnohdy na kilometry, v horším případě na světelná léta. Přikyvujeme, ač jeden druhého neposloucháme. Bláznům se neodporuje.

A když už tvá zpráva někam dopluje, tak si ji vyloží adresát jinak. Bludný kruh komunikace?

S ú s m ě v e m h a d a (Serpens Metis)

Vždycky mě fascinovaly starořecké mýty, báje a pověsti – ta o Meduse Gorgoně zvlášť. Druhdy obyčejná dívenka, která však až příliš okatě dávala najevo svůj půvab, natolik rozhněvala sličné bohyně Athénu a Afrodité, že byla prokleta. Stala se z ní stvůra stvůr – s hady místo vlasů a s pohledem, pod nímž se vše živé měnilo v kámen. Takovou bestii někdy vídáme, když se ráno podíváme do zrcadla. Ale to samozřejmě nejsme my, to jsou vždycky ti druzí...

A ten název? „Serpens“ je latinsky had, plaz, a „Metis“ je latinská podoba známějšího řeckého „Medusa“.

K r u h

Ani ne tak transponace stejnojmenných hororů japonské a následně americké provenience, ale spíš zmíněná Bradburyho skvělá povídka Čekám. Sladký hlas (seshora? Spíše zdola!) a tvůj vnitřní boj. Marný. Stejně jdeme všichni jako lumíci ke skále, a vrháme se do vln. Proč? To je studijní materiál budoucích vědeckých kolokvií...

Hodina Štíra

Panenka od nedávno zemřelého Eda McBaina je klasická detektivka, ale čtenář při prvních (řekněme deseti, patnácti) stránkách nevychází z údivu. Výborný spisovatel (však také psaní detektivek pod tímto pseudonymem pro něj byly úlevné odbočky od „serióznějších“ prací) tu sází jednu myšlenkovou perlu za druhou. Téma věčné a zajímavé – samozřejmě, že nelze nikomu sáhnout na život, ale samozřejmě, že to mnohé napadá. Jde o to – až ty „šrouby povolí“ – zůstat natolik člověkem a ovládnout se. To nás přece odlišuje od mnohé fauny a flóry, že?

Complex Mesianis

Mesiášský komplex – patologický vnitřní pocit, že jsem natolik důležitý, že můžu spasit celý svět. Levou zadní. Francouzská revoluce patří mezi nejtragičtější omyly v dějinách lidstva. Je symbolem ukrutné zvůle, jež mnohdy vynesla k moci pomstychtivé hajzly, povýšené burany a přihlouplé štváče, „papežštější než papež“. Vůdce Jakobínů Maximilien Robespierre mezi takové nepatřil, přesto pomáhal zvednout stavidla nenávisti, krutosti a krvelačné mstivosti. Byl veřejně sťat v Paříži v roce 1794. Ocel gilotiny však jakoby dodnes na jeho obnažený krk nedopadla a jako Damokův meč visí od stropu nad našimi hlavami.

Zjevení strachu

Miluji horory Johna Carpentera – Oni žijí, Útěk z New Yorku, Duchové Marsu, a hlavně Vládkyni temnot (v originále Princess Of Darkness). Má neopakovatelnou atmosféru, téma, které mě strašně baví, úchvatnou muziku (Carpenterovy neopakovatelné „dřevní“ syntezátory) a pár momentů, které patří ke klasice žánru. Takovou je i ona video-smyčka z citátu, pro mne osobně jedna z nejstrašidelnějších hororových sekvencí vůbec.

Černozlatá prasata

No jo, Stephen King – nedám na něj dopustit. Téměř tisícistránková bichle To (It) byla prvním románem, který jsem od něj četl a – navěky se do něj zbláznil. Písníčka je o jinošských sebrankách, terorizujícím město. Předobrazem je právě zmíněný Eso Merrill, prototyp šikanizujícího parchanta, ďábla v lidské podobě. Ten vede svá prasátka ke korytům různých chutí a barev.

Jan Petričko